NEUVOSTON PÄÄTÖS 2013/527/YUTP,

annettu 24 päivänä lokakuuta 2013,

Afrikan sarven alueelle nimitetyn Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon muuttamisesta ja jatkamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan, 31 artiklan 2 kohdan ja 33 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2011 päätöksen 2011/819/YUTP ([1]), jolla Alexander RONDOS nimitettiin Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Afrikan sarven alueelle. Mainitun erityisedustajan toimeksianto päättyy 31 päivänä lokakuuta 2013.

(2) Neuvosto hyväksyi 11 päivänä elokuuta 2010 päätöksen 2010/450/YUTP ([2]) Rosalind MARSDEN in nimittämisestä Euroopan unionin erityisedustajaksi Sudaniin. Mainitun erityisedustajan toimeksianto päättyy 31 päivänä lokakuuta 2013.

(3) Afrikan sarven alueen erityisedustajan Alexander RONDOS in toimeksianto olisi laajennettava koskemaan Sudaniin ja Etelä-Sudaniin liittyviä tekijöitä ja sitä olisi jatkettava vielä 12 kuukaudella.

(4) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa määritettyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

1. Jatketaan Alexander RONDOS in toimeksiantoa erityisedustajana Afrikan sarven alueella 31 päivään lokakuuta 2014. Erityisedustajan toimeksianto voidaan päättää aikaisemmin, jos neuvosto unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta niin päättää.

2. Erityisedustajan toimeksiantoa varten Afrikan sarven alueella tarkoitetaan Djiboutin tasavaltaa, Eritrean valtiota, Etiopian demokraattista liittotasavaltaa, Kenian tasavaltaa, Somalian liittotasavaltaa, Sudanin tasavaltaa, Etelä-Sudanin tasavaltaa ja Ugandan tasavaltaa. Sellaisten asioiden osalta, joilla on laajempia alueellisia vaikutuksia, erityisedustaja pitää tarvittaessa yllä suhteita Afrikan sarven alueen ulkopuolisiin maihin ja alueellisiin yhteisöihin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

1. Erityisedustajan toimeksianto perustuu unionin Afrikan sarven aluetta koskevan politiikan tavoitteisiin sellaisina kuin ne on esitetty 14 päivänä marraskuuta 2011 hyväksytyissä strategisissa kehyksissä ja asiaan liittyvissä neuvoston päätelmissä, joilla edistetään aktiivisesti alueellisia ja kansainvälisiä pyrkimyksiä rauhanomaisen rinnakkaiselon ja kestävän rauhan, turvallisuuden ja kehityksen aikaan saamiseksi alueen maiden sisällä ja niiden kesken. Lisäksi erityisedustajan on pyrittävä parantamaan Afrikan sarven aluetta koskevan unionin monitahoisen sitoumuksen laatua, intensiteettiä, vaikutusta ja näkyvyyttä.

2. Unionin poliittisia tavoitteita ovat muun muassa

a) Somalian vakauttamisen jatkaminen erityisesti alueellisen ulottuvuuden näkökulmasta;

b) Sudanin ja Etelä-Sudanin rauhanomainen rinnakkaiselo kahtena elinkelpoisena ja vauraana valtiona, joiden poliittiset rakenteet ovat vankkoja ja vastuullisia;

c) nykyisten konfliktien ratkaiseminen ja mahdollisten alueen maiden sisäisten tai keskinäisten konfliktien välttäminen;

d) alueellisen yhteistyön tukeminen politiikan, turvallisuuden ja talouden aloilla.

3 artikla

Toimeksianto

1. Afrikan sarven aluetta koskevien unionin politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

([1]) Neuvoston päätös 2011/819/YUTP, annettu 8 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Afrikan sarven alueelle (EUVL L 327, 9.12.2011, s. 62).

([2]) Neuvoston päätös 2010/450/YUTP, annettu 11 päivänä elokuuta 2010, Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Sudaniin (EUVL L 211, 12.8.2010, s. 42).

a) unionin politiikan tavoitteiden edistämiseksi ja unionin roolia alueella koskevan ymmärryksen lisäämiseksi pitää yllä suhteita alueen kaikkiin asianomaisiin sidosryhmiin, hallituksiin, alueellisiin viranomaisiin, kansainvälisiin ja alueellisiin järjestöihin, kansalaisyhteiskuntaan ja maastaan pois muuttaneisiin;

b) edustaa tarvittaessa unionia asiaan liittyvillä kansainvälisillä foorumeilla ja varmistaa unionin kriisinhallinnalle sekä konfliktinratkaisulle ja -estolle antaman tuen näkyvyys;

c) rohkaista ja tukea tehokasta poliittista ja turvallisuusyhteistyötä ja taloudellista yhdentymistä alueella Afrikan unionin (AU) ja osa-alueellisten järjestöjen kanssa solmittujen unionin kumppanuuksien, etenkin Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (IGAD) avulla;

d) seurata poliittista kehitystä alueella ja edistää aluetta koskevan unionin politiikan kehittämistä, myös siltä osin kuin kyse on Somaliasta, Sudanista, Etelä-Sudanista, Etiopian ja Eritrean rajakysymyksestä ja Algerin sopimuksen täytäntöönpanosta, Niilin altaan aloitteesta ja muista alueen huolenaiheista, jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen;

e) sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen EU:n Somaliaan nimittämän erityislähettilään ja asianomaisten alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden, Somaliaan nimitetty Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin erityisedustaja ja Afrikan unioni mukaan luettuina, kanssa edistää Somalian osalta aktiivisesti toimia ja aloitteita, jotka johtavat vakauttamisen jatkumiseen ja siirtymäkauden jälkeisiin järjestelyihin, joissa painopisteenä on edistää Somaliaa koskevaa koordinoitua ja johdonmukaista kansainvälistä lähestymistapaa, luoda hyviä naapurisuhteita ja tukea Somalian turvallisuusalan kehittämistä; tämä toteutetaan muun muassa Somalian turvallisuusjoukkojen kouluttamiseen osallistumista koskevan Euroopan unionin sotilasoperaation (EUTM Somalia), EUNAFVOR Atalanta -operaation, EUCAP Nestor -operaation sekä Somaliassa toteutettavalle Afrikan unionin operaatiolle (AMISOM) edelleen annettavan unionin tuen avulla ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;

f) sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen unionin Sudanin ja Etelä-Sudanin edustustojen päälliköiden kanssa edistää unionin näitä maita koskevan politiikan johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä tukea niiden rauhanomaista rinnakkaiseloa erityisesti panemalla täytäntöön Addis Abeban sopimukset ja ratkaisemalla avoinna olevat kattavaan rauhansopimukseen liittyvät kysymykset, joihin kuuluvat Abyein alue, jatkuvien konfliktien poliittiset ratkaisut erityisesti Darfurissa sekä Etelä-Kordofanin ja Sinisen Niilin osavaltioissa, hallintorakenteiden luominen Etelä-Sudanissa ja kansallinen sovinto. Tältä osin erityisedustaja myötävaikuttaa kansainvälisen lähestymistavan yhdenmukaisuuteen tiiviissä yhteistyössä AU:n ja erityisesti AU:ssa toimivan Sudanin korkean tason täytäntöönpanoryhmän (AUHIP), Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ja muiden johtavien alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa;

g) seurata tiiviisti Afrikan sarven alueeseen vaikuttavia rajatylittäviä haasteita, mukaan lukien terrorismi, radikalisoituminen, meriturvallisuus ja merirosvous, järjestäytynyt rikollisuus, aseiden salakuljetus, pakolais- ja muuttovirrat sekä humanitaaristen kriisien mahdolliset poliittiset vaikutukset ja turvallisuusvaikutukset;

h) edistää humanitaarisen avun perillepääsyä koko alueella;

i) osallistua neuvoston päätöksen 2011/168/YUTP [1] täytäntöönpanoon ja unionin ihmisoikeuspolitiikan toteuttamiseen yhteistyössä ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan kanssa; tähän sisältyvät ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevat ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta annetut EU:n suuntaviivat sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevaa Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 (2000) koskeva unionin politiikka, myös seuraamalla kehitystä ja raportoimalla siitä sekä laatimalla tältä osin suosituksia.

2. Toimeksiannon toteuttamiseksi erityisedustaja muun muassa

a) tarvittaessa antaa neuvoja ja raportoi unionin kantojen määrittelystä kansainvälisillä foorumeilla voidakseen ennakoivasti edistää Afrikan sarven aluetta koskevaa kokonaisvaltaista unionin toimintapolitiikkaa;

b) valvoo yleisesti kaikkia unionin toimia.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

[1] Neuvoston päätös 2011/168/YUTP, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2011, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta ja yhteisen kannan 2003/444/YUTP kumoamisesta (EUVL L 76, 22.3.2011, s. 56).

2. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, jäljempänä 'PTK', ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii erityisedustajan ensisijaisena yhteytenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ja sen asianomaisten yksiköiden, unionin alueella sijaitsevien edustustojen sekä komission kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä marraskuuta 2013 alkavalla ja 31 päivänä lokakuuta 2014 päättyvällä kaudella on 2 720 000 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa avustajaryhmän perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvissa erityisissä poliittisissa kysymyksissä ja turvallisuuskysymyksissä. Erityisedustajan on viipymättä ja säännöllisesti ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että niiden henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan avustajina. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa asianomainen jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Erityisedustajaa voivat avustaa myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämät asiantuntijat. Sopimusperusteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, lähettävän unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluviin Euroopan ulkosuhdehallinnon yksiköihin tai unionin edustustoihin, jotta edistetään niiden toimien yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä tehtävien loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaan tai -maiden kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä jäsenten on noudatettava neuvoston päätöksessä 2011/292/EU [1] vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

2. Unionin edustustot alueella ja/tai jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuullaan olevan maantieteellisen alueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan operaatiokohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen operaatioalueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat operaatiokohtaiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet sekä operaation valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman;

[1] Neuvoston päätös 2011/292/EU, tehty 31 päivänä maaliskuuta 2011, turvallisuussäännöistä EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseksi (EUVL L 141, 27.5.2011, s. 17).

b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on operaatioalueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen operaatioalueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon operaatioalueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla edistymistä koskevan kertomuksen ja toimeksiannon toteuttamista koskevan selvityksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

1. Erityisedustaja raportoi säännöllisin välein suullisesti ja kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat kirjalliset raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi korkean edustajan tai PTK:n suosituksesta antaa selvityksiä ulkoasiainneuvostolle. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 36 artiklan mukaisesti erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille.

2. Erityisedustaja raportoi alueella toimivien unionin edustustojen kanssa koordinoidusti parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita, kuten unionin osallistumisesta uudistuksiin, unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat mukaan luettuina.

12 artikla

Toimien yhteensovittaminen

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta ja auttaa varmistamaan, että kaikki unionin välineet ja jäsenvaltioiden toimet pannaan täytäntöön johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen unionin edustustojen, komission ja alueella toimivien muiden erityisedustajien, erityisesti Afrikan unioniin nimitetyn erityisedustajan ja EU:n Somaliaan nimittämän erityislähettilään, toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan jäsenvaltioiden ja unionin alueella sijaitseville edustustoille.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita ja yhteyttä unionin edustuston ja jäsenvaltioiden lähetystöjen päälliköihin. Näiden on parhaalla mahdollisella tavalla pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa EUNAVFOR Atalanta -operaation joukkojen komentajalle, EUTM Somalia -operaation komentajalle, EUCAP Nestorin päällikölle ja EUAVSEC-South Sudan -operaation joukkojen komentajalle paikallista poliittista ohjausta sovittaen toimensa tiiviisti yhteen asianomaisten unionin edustustojen kanssa. Erityisedustaja, EU-operaation komentajat ja siviilioperaation komentaja kuulevat toisiaan tarvittaessa.

3. Erityisedustaja tekee tiiviisti yhteistyötä asianomaisten maiden viranomaisten, YK:n, AU:n, IGADin, muiden kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien sekä alueen kansalaisyhteiskunnan kanssa.

13 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja esittää neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle tilannekatsauksen huhtikuun 2014 loppuun mennessä ja kattavan raportin toimeksiannon toteuttamisesta toimeksiannon päättyessä.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 24 päivänä lokakuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. LINKEVIČIUS